

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: V. V. T., narozený X.,
státní příslušník X,
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Balková,
sídlem Balková 1, 331 65 Tis u Blatna,
zastoupen advokátem Mgr. Markem Sedlákem,
sídlem Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno 13

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR, odbor azylové a migrační politiky Praha,
sídlem pošt. schr. 21/OAM, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 1. 2025, č. j. OAM-1584/BA-BA07-BA03-PŘZ-2024

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 3. 1. 2025, č. j. OAM-1584/BA-BA07-BA03-PŘZ-2024 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“) rozhodl žalovaný, že žalobce je nadále zajištěn podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

azylu“). Dne 30. 12. 2024 podal žalobce žádost o propuštění ze zajištění ve smyslu § 46a odst. 10 zákona o azylu. Ve své žádosti doložil žalobce doklad o zajištění ubytování na adrese L. Uvedl také, že se v případě propuštění ze zajištění podrobí všem povinnostem a omezením, které mu správní orgán uloží.

2. Žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 11. 2024, č. j. OAM-1584/BA-BA07-BA06-PS-2024 rozhodl o zajištění žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a to po dobu 110 dní, tedy do dne 14. 3. 2025. Proti tomuto rozhodnutí nepodal žalobce správní žalobu. Dne 30. 12. 2024 podal žalobce žádost o propuštění ze zajištění ve smyslu § 46a odst. 10 zákona o azylu. Svou žádost žalobce odůvodnil tím, že má zajištěné ubytování na privátní adrese v Liberci u svého kamaráda a požádal, aby na něj bylo aplikováno zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu. Žalovaný v napadeném rozhodnutí předně konstatoval, že žalobcem uvedené adresa L. neexistuje, respektive v L. ani K. ulice není. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dále uvedl, že žalobce se o svém kamarádovi v rámci správního řízení nezmiňoval, naopak žalobce opakovaně sděloval, že na území České republiky nemá žádné rodinné ani jiné vazby. Dle žalovaného se tak nemůže jednat o pevnou osobní vazbu žalobce a tohoto člověka, která by zaručovala jeho setrvání na území ČR a součinnost při řízení o udělení mezinárodní ochrany. Dle dosavadních žalobcových výpovědí, žalobce bydlel především u svých známých na různých adresách, naposledy v Kamýku, a přesto si nijak nevyřídil svůj legální pobyt v ČR, ani se o to nepokusil, také nerespektoval svoji povinnost k vycestování, naopak v ČR pokračoval v nelegálním pobytu i v nelegálním výkonu zaměstnání. Žalovaný shrnul, že nevidí důvod, proč právě za doby ubytování u kamaráda žalobce by se na jeho postoji mělo něco změnit. Současně žalobce uváděl, že nedisponuje žádnými finančními prostředky a v žádosti o propuštění ze ZZC přitom nevysvětlil, jak by si obstarával finanční prostředky nyní na například opakované dojíždění na kontroly na pracoviště správního orgánu do Liberce, když současně žalobce nemá možnost legálními prostředky si finance vydělat. Žalovaný má za to, že samotné zajištění si jakékoli adresy na území ČR, na které by žalobce mohl pobývat, není důvodem pro propuštění ze zajištění, neboť zde žalobce není umístěn kvůli absenci místa jeho ubytování, ale kvůli přesvědčení správního orgánu, že by neposkytoval mimo zajištění potřebnou součinnost v rámci správního řízení a následně by se vyhýbal nucenému vycestování z ČR, v případě, že by jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany byla zamítnuta. Žalovaný také uvedl, že nezjistil žádné okolnosti a ani žalobce ve své žádosti o propuštění ze zajištění netvrdil, které by svědčily o tom, že je žalobce zranitelnou osobou a jejíž zajištění v ZZC by bylo dle § 46a odst. 3 zákona o azylu vyloučeno.
3. V podané žalobě žalobce předně namítal, že žalovaný jej nepoučil o možnosti podat opravný prostředek proti napadenému rozhodnutí. Žalovaný v napadeném rozhodnutí poučil žalobce toliko o možnosti podání správní žaloby, jako jediného možného opravného prostředku. Žalobce má nicméně za to, že je možné proti napadenému rozhodnutí podat odvolání, případně rozklad. Žalobce citoval § 81 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), podle kterého může účastník proti rozhodnutí podat odvolání, pokud zákon nestanoví jinak. Podle žalobce tak neexistuje žádné zákonné ustanovení, které by vylučovalo možnost podání odvolání, popřípadě rozkladu proti rozhodnutí o nepropuštění ze ZZC podle § 46a zákona o azylu. Žalobce dále citoval § 46a odst. 6 zákona o azylu: „*V řízení o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany a v řízení o prodloužení doby trvání jeho zajištění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Rozklad, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné. V rozhodnutí o zajištění a v rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

ministerstvo poučí žadatele o udělení mezinárodní ochrany o možnosti podat návrh na ustanovení zástupce pro řízení o žalobě proti rozhodnutí ministerstva o zajištění a o prodloužení doby trvání zajištění podle soudního řádu správního.“ Dle žalobce toto ustanovení vylučující možnost podat rozklad se výslovně týká jen řízení o zajištění a řízení o prodloužení doby jeho trvání, tedy řízení zahajovaných z moci úřední. Napadené rozhodnutí je však řízení zahájené na žádost. Ustanovení § 46a odst. 10 zákona o azylu ani jiné ustanovení možnost podání odvolání nebo rozkladu proti rozhodnutí o nepropuštění ze ZZC nevylučují. V žalobě žalobce dále namítal, že řízení o žádosti o propuštění ze ZZC není vyloučeno z působnosti správního řádu. Žalobce má za to, že mu nebylo umožněno využití všech jeho procesních práv ve správním řízení, zaručených mu správním řádem, včetně práva vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí podle § 36 odst. 3 s. ř. Pokud by žalobce dostal možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, zjistil by, že v dokladu o zajištění ubytování došlo k písařské chybě, kdy místo ulice K. byla uvedena adresa K. a tuto vadu odstranit doložením nového dokladu o zajištění ubytování. S ohledem na vše výše uvedené navrhl žalobce soudu, aby napadené rozhodnutí zrušil a uložil žalobci povinnost nahradit náklady řízení.

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí s tím, že své rozhodnutí považuje za zákonné a žalobce svým postupem nezkrátil na jeho právech. Žalovaný má současně za to, že námitky uvedené žalobcem v žalobě jsou nedůvodné. Ve svém vyjádření žalovaný dále uvedl, že v napadeném rozhodnutí zohlednil, že žalobce na území České republiky nelegálně pobýval a pracoval. Dospěl k závěru, že vzhledem k jednání žalobce nelze oprávněně očekávat, že v případě jeho umístění do otevřeného pobytového střediska by se na jeho jednání cokoliv změnilo a žalobce by zůstal k dispozici správnímu orgánu. Žalovaný usoudil, že propuštěním ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany a s ohledem na absenci vazeb žalobce na ČR, zdejší nelegální výkon zaměstnání a jeho dosavadní chování vůči správnímu orgánu, nelze očekávat žalobcovu součinnost v průběhu správního řízení. K žalobním námitkám v žalobě, žalovaný konstatoval, že žalobce svým postupem v řízení nezkrátil. Uvedl, že neměl důvod realizovat úkon seznámení se s podkladem, který žalující strana sama doložila a jejíž obsah jí tedy musel být prokazatelně znám. Stejně tak bylo žalobci známo rozhodnutí o jeho zajištění ze dne 28. 11. 2024, a stejně tak rozhodnutí ze dne 9. 12. 2024, č. j. OAM-1584/BA-BA07-D04-2024, kterým bylo zastaveno řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu. K tomu žalovaný dále uvedl, že judikatura soudu nestanovuje správním orgánům povinnost umožnit účastníkům řízení seznámit se s podklady rozhodnutí před vydáním rozhodnutí. K tomu odkázal na rozsudek NSS ze dne 13. 2. 2019, č. j. 8 Azs 76/2018-59. K tvrzené chybě adresy o zajištění ubytování žalovaný konstatoval, že důvodně až ve správním rozhodnutím reagoval na předloženou žádost o propuštění konstatováním o neexistenci adresy, resp. celé ulice, která byla uvedena v doložení o zajištění ubytování. Uvedl také, že z obsahu doloženého materiálu nebylo zřejmé, že by k uvedení neexistující adresy došlo pouhou chybou v psaní. Žalovaný současně konstatoval, že se ve svém rozhodnutí neomezil na pouhý fakt neexistence předložené adresy ubytování, ale zabýval se i dalšími souvislostmi, které nelze zpochybnit ani dodatečným doložením adresy reálně existující. V podrobnostech odkázal žalovaný na stranu 2 napadeného rozhodnutí. Samotné zajištění si jakékoli adresy na území ČR, na které by žalobce mohl pobývat, není důvodem k jeho propuštění ze ZZC, neboť v něm není žalobce umístěn pro absenci místa pro jeho ubytování, ale kvůli přesvědčení správního orgánu, že by žalobce mimo ZZC neposkytoval správní orgánu dostatečnou součinnost a následně se vyhýbal případnému

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

nucenému vycestování z ČR. K další žalobní námitce žalobce, spočívající v tom, že mu mělo být umožněno proti napadenému rozhodnutí podání odvolání případně rozkladu, žalovaný uvedl, že toto tvrzení je nedůvodné a nesprávné. Uvedl, že zařazení § 46a odst. 10 zákona o azylu do komplexní úpravy zajištění není náhodné. Zákonodárce v případech týkajících se omezení osobní svobody žadatelů o mezinárodní ochranu akcentoval zájem na rychlém a objektivním přezkoumání správních rozhodnutí nezávislým soudním orgánem. Z § 46a odst. 7 zákona o azylu vyplývá, že proti rozhodnutí ministerstva o zajištění, prodloužení doby trvání zajištění a o nepropuštění lze podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí žalobu u místně příslušného krajského soudu. Žalovaný také konstatoval, že žalobcem uvedený konstrukt neobsahuje přesvědčivou argumentaci, jež by nasvědčovala záměru zákonodárce umožnit u rozhodnutí o nepropuštění ze ZZC ojediněle podvojný přezkumný mechanismus. Naopak systematickým výkladem lze dospět k závěru, že jediným správným závěrem, je domáhat se změny správního rozhodnutí žalobou, tedy cestou soudního přezkumu.

5. V replice žalobce k vyjádření žalovaného, žalobce uvedl k námitce zkrácení žalobce na jeho právech, spočívajících v nemožnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí, žalobce uvedl, že mu touto námitkou nešlo o seznámení se s podklady, které žalovanému sám předložil, ale o seznámení se s poklady, na základě kterých žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že ulice K. v L. neexistuje.
6. Napadený výrok rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal podle § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
7. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu: *„Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoli mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.“*
8. Zvláštním opatřením se podle § 47 odst. 1 zákona o azylu: *„... rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem (písm. a), nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené (písm. b).“* Podle odst. 2 tohoto ustanovení: *„Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.“*
9. Podle § 46a odst. 6 zákona o azylu: *„V řízení o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany a v řízení o prodloužení doby trvání jeho zajištění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Rozklad, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné. V rozhodnutí o zajištění a v rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění ministerstvo poučí žadatele o udělení mezinárodní ochrany o možnosti podat návrh na ustanovení zástupce pro řízení o žalobě proti rozhodnutí ministerstva o zajištění a o prodloužení doby trvání zajištění podle soudního řádu správního.“*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

10. Podle § 46a odst. 10 zákona o azylu ministerstvo po dobu platnosti rozhodnutí o zajištění a o prodloužení doby trvání zajištění zkoumá, zda důvody zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany trvají. Ministerstvo při předání rozhodnutí o zajištění a o prodloužení doby trvání zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany poučí o jeho právu požádat o propuštění.
11. K žalobní námitce žalobce spočívající v tom, že mu žalovaný neumožnil vyčerpat opravný prostředek v podobě odvolání, případně rozkladu soud uvádí, že tuto žalobní námitku žalobce shledává nedůvodnou. Dle shora citovaného usnesení § 46a odst. 6 zákona o azylu plyne, že v řízení o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany a v řízení o prodloužení doby trvání jeho zajištění nejsou rozklad, obnova řízení ani přezkumné řízení přípustné. Skutečnost, že nyní projednávané řízení je zahajováno na návrh, není podstatné. Zákonodárce v tomto ustanovení totiž zcela explicitně vyjádřil svůj názor, že v řízení o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany a v řízení o prodloužení doby trvání jeho zajištění nejsou opravné prostředky přípustné. Záměrem zákonodárce v těchto typech řízení je totiž je totiž kladen důraz na rychlost řízení, ať už jde o řízení zahajované z moci úřední nebo na žádost. Na základě systematického výkladu lze dle soudu zcela jasně dospět k závěru, že ani v řízení o nepropuštění ze zařízení pro zajištění cizinců nejsou opravné prostředky přípustné a žalobce, pokud nesouhlasí s napadeným rozhodnutím, může podat žalobu ke správnímu soudu. Ostatně stejný závěr plyne i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2024, č. j. 1 Azs 29/2024-21. V tomto případě správní orgán taktéž rozhodl o nepropuštění žalobce ze zařízení pro zajištění cizinců. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal rovnou správní žalobu a Nejvyšší správní soud tento postup aproboval. Dále viz stejný případ – rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2024, č. j. 10 Azs 50/2024-19, apod.
12. K další žalobní námitce žalobce ohledně možnosti ubytování na soukromé adrese se soud ztotožnil se žalovaným s tím, že pouhé uvedení adresy možného ubytování nenaplnuje podmínky pro uložení zvláštního opatření zdržovat se na určené adrese dle § 47 zákona o azylu, neboť neskýtá přiměřenou jistotu, že žalobce tak učiní, začne spolupracovat se správními orgány, a to případně i pokud dojde k realizaci vyhoštění. Je na žalobci, aby prokázal, že pobyt na určité soukromé adrese představuje záruku, že se na ní bude trvale zdržovat z důvodu osobních vazeb. Žádné takové osobní vazby žalobce neuváděl a neprokázal. Námitka žalobce spočívající v tom, že neměl možnost opravit chybně uvedenou adresu pro ubytování, shledá soud jako nedůvodnou. Samotná skutečnost, že žalobce nabídne správnímu orgánu doklad o možné poskytnutí ubytování na území České republiky, není pro správní orgán závazné v tom smyslu, že by pouze na základě této skutečnosti musel rozhodnou o propuštění žalobce ze zajištění.
13. K tomu navazují námitce, že žalovaný pochybil, když žalobci neumožnil seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí, soud konstatuje, že ve shodě s názorem žalovaného má za to, že k pochybení žalovaného nedošlo. K tomu soud odkazuje na žalovaným odkazované rozhodnutí NSS ze dne 13. 2. 2019, č. j. 8 Azs 76/2018-59, který v bodě 16-17 uvádí: „*Správní orgány mají zásadní povinnost danou v § 36 odst. 3 spr. ř. umožnit účastníkům řízení se seznámit s podklady rozhodnutí před vydáním rozhodnutí (s výjimkami povolenými zákonem, povahou věci, či dovozenými judikaturou, viz dále). Judikatura dovodila, že tato povinnost není naplněna pouze tím, že správní orgán nebrání účastníkům řízení se s podklady rozhodnutí seznámit, ale je povinen aktivně poučit a vyzvat k uplatnění*

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

tohoto práva (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2016, čj. 9 As 226/2015-44, č. 3408/2016 Sb. NSS, ze dne 14. 11. 2003, čj. 7 A 112/2002-36, č. 303/2004 Sb. NSS, ze dne 12. 1. 2017, čj. 5 Azs 229/2016-44, č. 3560/2017 Sb. NSS, obdobně srov. i rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 3. 1997, čj. 7 A 1/95-34). V obecné rovině tak nemůže nastat situace, kdy účastník řízení nebude mít možnost se se závazným stanoviskem seznámit a vyjádřit se k němu.“ Bod 17: „Výjimky z uvedeného pravidla lze rozdělit do tří kategorií: 1) účastník řízení je se všemi podklady rozhodnutí již obeznámen (např. rozsudek ze dne 10. 9. 2009, čj. 9 Azs 33/2009-95); 2) rozhodnutí je prvním úkonem v řízení (viz rozsudek ze dne 23. 2. 2011, čj. 4 As 22/2010-54) a 3) kdy tak stanoví zákon (např. v řízení o žádosti, když se žádosti vyhovuje, nebo v odvolacím řízení, když odvolací správní orgán nepořídil nové podklady rozhodnutí). Některá rozhodnutí mohou patřit do více uvedených kategorií. V těchto případech by trváním na povinnosti umožnit účastníkům řízení seznámit se s podklady rozhodnutí nebyl naplněn cíl a smysl § 36 odst. 3 spr. ř. Účastníci řízení se mohou seznámit s podklady rozhodnutí dodatečně formou nahlížení do správního spisu dle § 38 spr. ř. Následně mohou podat odvolání v těch případech, kde je přípustné, popřípadě se obrátit s žalobou ke správnímu soudu. Uvedený postup nelze považovat za protizákonný, ani porušující práva účastníků.“ (ztučně doplněno Krajským soudem v Plzni). Jelikož jde v případě napadeného rozhodnutí o první úkon v řízení, neměl žalovaný povinnost seznámit žalobce s podklady pro vydání rozhodnutí. Žalobce měl možnost se s podklady rozhodnutí seznámit po vydání napadeného rozhodnutí tím, že využije práva nahlížet do spisu. Pokud nesouhlasil s odůvodněním napadeného rozhodnutí, mohl se proti němu bránit žalobou, což i učinil. Nelze proto dospět k závěru, že by byla zkrácena jeho práva na přezkum napadeného rozhodnutí.

14. Námitka žalobce spočívající v tom, že neměl možnost opravit chybně uvedenou adresu pro ubytování, shledá soud jako nedůvodnou. Samotná skutečnost, že žalobce nabídne správnímu orgánu doklad o možné poskytnutí ubytování na území České republiky, není pro správní orgán závazné v tom smyslu, že by pouze na základě této skutečnosti musel rozhodnout o propuštění žalobce ze zajištění.
15. Z uvedených důvodů soud žalobu zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.
16. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (podle ustanovení § 60 odst. 1 věta první s. ř. s.)

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 3. února 2025

Mgr. Jana Komínková v.r.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.